

Hvad Danmark skal bringe til forhandlingerne om udviklingsfinansiering

Den tredje internationale FN-konference om udviklingsfinansiering afholdes i Addis Ababa, Etiopien, den 13.-16. juli 2015. Konferencen er af stor betydning også for resultaterne af de andre internationale forhandlinger i år; de nye globale mål for bæredygtig udvikling (post2015 framework) og en ny global klimaaftale (COP21). Derfor må Danmark arbejde hårdt for et ambitiøst resultat på Addis-mødet, der sikrer en væsentligt øget mængde finansiering til global menneskerettighedsbaseret bæredygtig udvikling. Forhandlingerne rummer en række finansieringskilder, der alle er af afgørende karakter for udviklingslandenes fremtidige muligheder for at finansiere deres udvikling, ikke mindst under et post2015 framework. Nogle af disse finansieringskilder har Danmark en særlig historisk og strategisk interesse i, hvorfor Globalt Fokus¹ og 92-Gruppen² mener, at Danmark især skal løfte disse ind i forhandlingerne og forfølge dem gennem strategiske alliancer:

1) Støtte intern mobilisering af ressourcer gennem progressive skattesystemer og et nyt mellemstatsligt organ om internationalt samarbejde på skatteområdet:

En af de største hindringer for mobilisering af landes interne ressourcer er, at gigantiske summer forlader landene ubeskattet eksempelvis via transnationale selskabers skatteunddragelse og -omgåelse, og derfor ikke bidrager til de offentlige budgetters finansiering af uddannelse, lægehjælp m.v. Det er særligt globaliseringen, svage skatteadministrationer og forældede globale skatteregler, der muliggør, at transnationale selskaber kan undgå og omgå beskatning i stor skala. Danmark har mange års erfaring med en velfærdsmodel, der bygger på et progressivt skattesystem, hvor de bredeste skuldre bærer den største byrde, og skatteindtægterne redistribueres i samfundet sådan, at det kommer alle borgere til gode. Denne erfaring skal Danmark trække på i forhandlingerne ved at sikre, at slutdokumentet indeholder bedst mulige rammebetingelser for intern mobilisering af ressourcer, herunder disse to elementer, der vægtes lige:

- **Støtte til opbygning af skatteadministrationer og progressive skattesystemer, samt politikker for redistribuering af skatteindtægter.** Denne opbygning kan understøttes af udviklingsbistand og erfaringsudveksling sådan som Danmark allerede har god erfaring med eksempelvis i Tanzania.
- **Etablere et mellemstatsligt organ om internationalt samarbejde på skatteområdet med et samlet mandat og tilvejebringe de nødvendige ressourcer for at organet kan fungere effektivt.** Dette er nødvendigt for at løse problemet med illegale kapitalstrømme og effektiv bekæmpe international skattesnyd og -svig. Manglen på en fælles dagsorden for internationalt samarbejde på skatteområdet koster alle regeringer enorme mængder af ressourcer, som i stedet kunne have været brugt på bæredygtig udvikling. Aktuelle globale skattestandarder udvikles bag lukkede døre i OECD, hvilket udelukker 80% af verdens lande fra beslutningsprocessen, og bevirker, at skattestandarderne ikke tager højde for udviklingslandenes særlige behov på området. Mandatet for et mellemstatsligt organ om internationalt samarbejde på skatteområdet skal derfor inkludere tiltag med særlig relevans for udviklingslandene, herunder skatteincitamenter/aftaler, beskatning af udvindingsindustrien, offentlig information om selskabers reelle ejerskab, offentlig land for land rapportering, og automatisk udveksling af skatteinformationer og aftaler.

Sidstnævnte element ligger desuden i tråd med ønsket om at adressere systemiske problemer ved det globale økonomiske governance system, og på linje med Lissabon-traktatens forpligtelse om, at EU politikker ikke må underminere udviklingslandenes interesser og udviklingspotentiale, samt den danske regerings handlingsplan om sammenhængende politikker for global udvikling.

¹ Globalt Fokus er en platform for 72 danske civilsamfundsorganisationer, som arbejder med international udvikling, miljø og humanitært arbejde.

² 92-gruppen er i denne sag tegnet af: Afrika Kontakt, Amnesty, Care Danmark, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, IBIS, IWGIA, Kvindernes U-landsudvalg, Mellempfolkeligt Samvirke, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Øko-net, Sex&Samfund, U-landsforeningen Svalerne, VedvarendeEnergi, Verdens Skove, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Røde Kors

2) Sikre rammebetingelser for størst mulig bæredygtig udviklingseffekt ved private investeringer, særligt når investeringer støttes med udviklingsbistand:

Private investeringer udgør langt den største finansielle strøm til udviklingslande og har potentialet til at fremme bæredygtig økonomisk vækst ved at skabe lokale arbejdspladser i overensstemmelse med ILOs Decent Work agenda og generere skatteindtægter. Dog kan dårligt forvaltede private investeringer føre til øget ulighed og have negativ indflydelse på verdens fattigste, menneskerettighederne og miljøet. Derfor er det fra et udviklingspolitisk perspektiv vigtigt at skabe de nødvendige rammebetingelser for private investeringer så disse understøtter en bæredygtig, fattigdomsorienteret udvikling med respekt for menneskerettighederne, herunder arbejdstagerrettighederne, samt miljøregler - særligt for investeringer og erhvervssamarbejde, der støttes med udviklingsbistand. Danmark er en af frontløberne inden for bæredygtige og grønne investeringer, og skal derfor i forhandlingerne om udviklingsfinansiering trække på sine erfaringer og sikre, at forhandlingernes slutdokument inkluderer rammebetingelser, der indeholder følgende specifikke kriterier:

- **Alle udviklingsaktører skal i forbindelse med blending af offentlige og private midler leve op til lige krav om monitorering, ansvarlighed og gennemsigtighed, samt sikre at projekter harmonerer med nationale prioriteter og understøtter nationalt ejerskab og kapaciteter:** Ingen dele af processen for store, komplekse offentlige-private partnerskaber, hvor offentlige og private midler blandes, må udformes bag lukkede døre. Deltagelse af alle relevante stakeholders, nationalt ejerskab og respekt for demokratiske processer er afgørende.
- **Privat-offentlige partnerskaber skal evalueres ud fra kriterier om effekt på bæredygtig udvikling, fattigdomsorientering og reduktion af ulighed,** på lige fod med andre typer udviklingsprogrammer: Alt erhvervssamarbejde, der støttes med udviklingsbistand skal have et tydeligt fattigdoms- og rettighedsfokus, og investeringer skal vurderes ud fra et helhedsperspektiv, der medtager alle relevante effekter for den lokale udvikling.
- **Globalt og lokalt miljøhensyn skal integreres i udviklingssamarbejdet,** og skal bidrage til en generel omstilling til grønnere og mere bæredygtig økonomi- og ressourceforvaltning. Det indebærer bl.a. at klima-, katastroforebyggelses- og naturressourcehensyn skal mainstreames i samarbejde med den private sektor.
- **Samarbejde med den private sektor skal baseres på respekt for menneskerettighederne og miljømæssige safeguards** i tråd med de internationale konventioner og retningslinjer på områder, herunder FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP) med særlig fokus på søjle 1 "The State duty to protect human rights" og "The State-business-nexus", samt søjle 2 "The corporate responsibility to respect human rights"; OECDs Retningslinjer for Multinationale Virksomheder; FN's retningslinjer for Jordrettigheder; samt ISO 26000. Samarbejde med den private sektor skal således altid bero på en vurdering af risiko for negative effekter på miljø og/eller menneskerettighederne.

3) Bekræfte bistandsløfter om 0,7 % af BNI til udviklingsbistand (ODA) og fattigdomsorientering:

Forpligtelsen fra de udviklede lande til at give 0,7% af BNI til ODA blev bekræftet i de to tidligere udviklingsfinansieringskonferencer. Selv om kun få lande har opfyldt deres forpligtelser, og udviklingsbistanden er mindre end de andre finansielle strømme, har bistand historisk set været - og er stadig - en vigtig del af udviklingsfinansiering, idet den som eneste finansielle strøm er direkte dedikeret til fattigdomsbekæmpelse og bidrager til at opbygge rammebetingelserne for udvikling, herunder vitale samfundsinstitutioner og menneskerettigheder. Dette gælder især for de mindst udviklede lande (LDC), hvor bistand stadig er den største eksterne finansieringskilde og tegner sig for 70% af alle eksterne strømme. Danmark har en lang tradition for at give udviklingsbistand og lever, som et ud af kun fem lande, op til løftet om at give 0,7 % af BNI. Denne erfaring skal Danmark trække på i forhandlingerne ved at sikre, at slutdokument inkluderer:

- **Bekræftelse af at give 0,7 % af BNI til ODA og fastholde fattigdomsorientering:** Løfterne om at give 0,7 % af BNI til ODA og Istanbul Programme of Action, vedtaget på FN's 4. LDC-konference 2011, om at LDC-lande skal tildeles 0,15-0,20% af BNI i 2015 eller senere, skal bekræftes og efterleves. De udviklede lande skal sætte bindende tidsplaner gennem national lovgivning for at opfylde forpligtelserne inden for fem år.
- **FN's Forum for udviklingssamarbejde (DCF) skal have mandat til gennemgå, overvåge og rapportere om bistandsforpligtelserne,** samt sikre, at bistanden understøtter demokratisk ejerskab, gennemsigtighed, ansvarlighed, rummelighed og er fattigdomsorienteret.
- **Udviklingsbistanden må ikke blandes sammen med den officielle klimafinansiering** som er aftalt under UNFCCC: Denne finansiering skal, ifølge tidligere aftaler (bl.a. COP16 i Cancun), være "new and additional" for at sikre at et øget fokus på klima ikke fører til reduktion i udviklingsbistanden.